SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BOʻYICHA MAʼLUMOT

2024- yil 1- iyul holatiga koʻra
(fermer va dehqon xoʻjaliklarisiz)

Maʼlumotlar Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi maʼlumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2024- yil 1- iyul holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 12 129 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 9 912 ta).

Shuningdek, ushbu davrga 21 060 ta korxona ro‘yxatdan o‘tib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 106,8 % ni tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda.

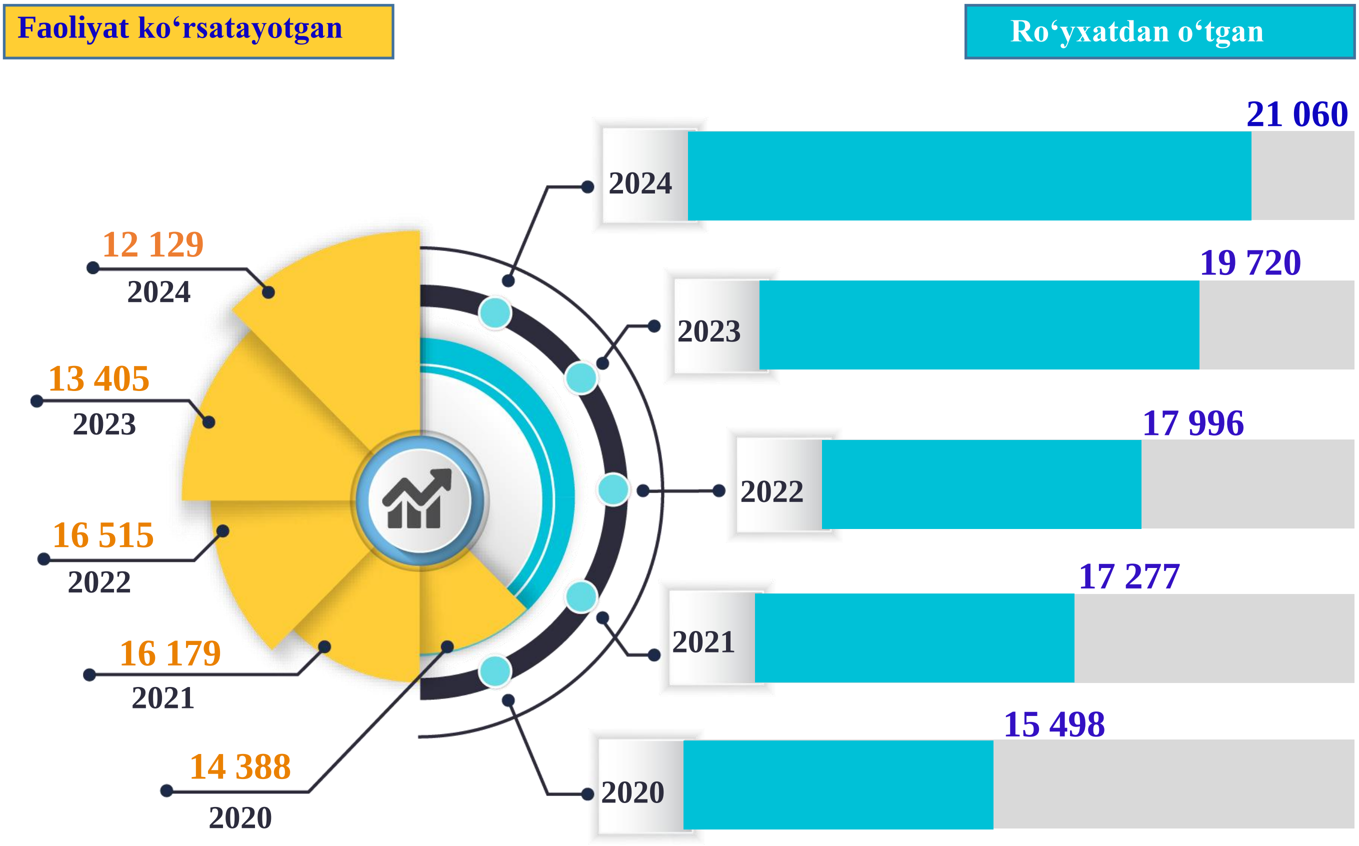

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

yanvar-iyun oylari holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

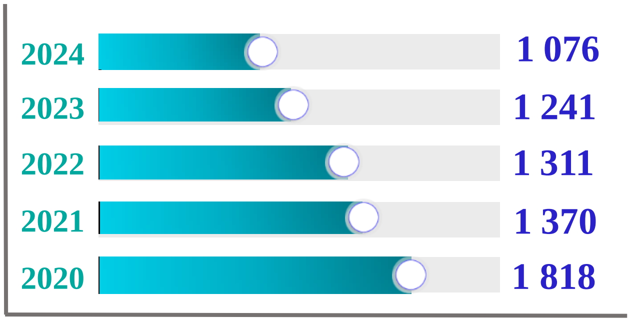

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

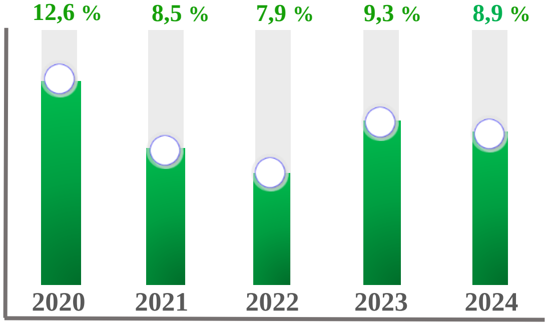

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

212
11,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

170
13,1 %

Sanoat

38
4,6 %

Qurilish

369
9,6 %

Savdo

28
9,5 %

Tashish va saqlash

91
14,1 %

Yashash va ovqatlanish

46
26,3 %

Axborot va aloqa

10
5,4 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

112
3,8 %

Boshqa turlar

Joriy yilning yanvar-iyun oylarida viloyatda yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 1 076 tani tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 34,3 foiz, qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 19,7 foiz, sanoat – 15,8 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida – 20,2 foiz, Oqoltin – 12,6 foiz, Mirzaobod – 10,6 foiz tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	225	8,1 %	Boyovut t.	92	8,1 %
Oqoltin t.	129	15,4 %	Xovos t.	69	8,8 %
Mirzaobod t.	114	10,9 %	Sayxunobod t.	69	7,5 %
Sardoba t	99	10,0 %	Yangiyer sh.	69	7,9 %
Sirdaryo t.	98	6,5 %	Shirin sh.	15	4,9 %
Guliston t.	97	10,2 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda

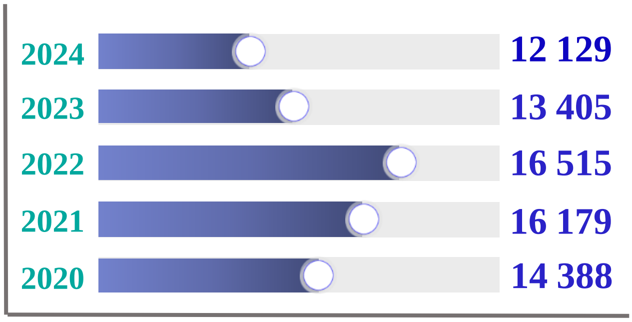

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

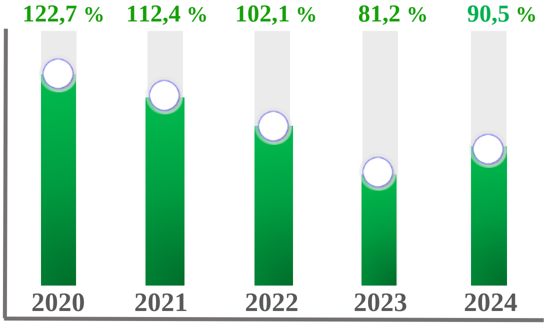

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2024- yil 1- iyul holatiga 12 129 tani tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 31,6 foiz, qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 15,8 foiz, sanoat – 10,7 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida – 22,9 foiz, Sirdaryo – 12,4 foiz, Boyovut – 9,4 foiz va Mirzaobod – 8,6 foiz tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 778	Sayxunobod t.	915
Sirdaryo t.	1 507	Yangiyer sh.	874
Boyovut t.	1 136	Oqoltin t.	835
Mirzaobod t.	1 046	Xovos t.	786
Sardoba t.	991	Shirin sh.	307
Guliston t.	954		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-iyun oylari holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda

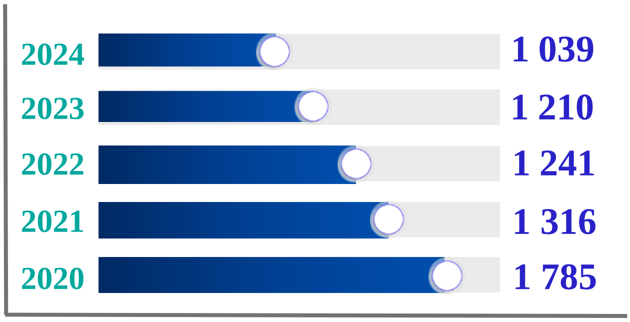

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

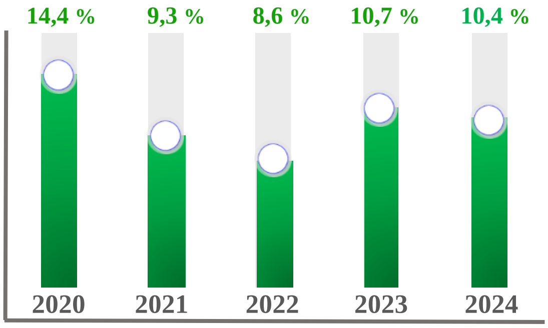

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

211
11,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

169
13,1 %

Sanoat

38
4,7 %

Qurilish

369
9,6 %

Savdo

27
9,2 %

Tashish va saqlash

91
14,2 %

Yashash va ovqatlanish

46
28,2 %

Axborot va aloqa

10
7,5 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

78
8,6 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2024- yilning yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 1 039 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	**212**	9,5 %	Boyovut t.	**90**	10,0 %
Oqoltin t.	**127**	17,9 %	Sayxunobod t.	**68**	9,1 %
Mirzaobod t.	**112**	12,6 %	Xovos t.	**68**	11,2 %
Sardoba t	**97**	11,3 %	Yangiyer sh.	**64**	8,4 %
Guliston t.	**94**	11,9 %	Shirin sh.	**14**	5,9 %
Sirdaryo t.	**93**	9,4 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda

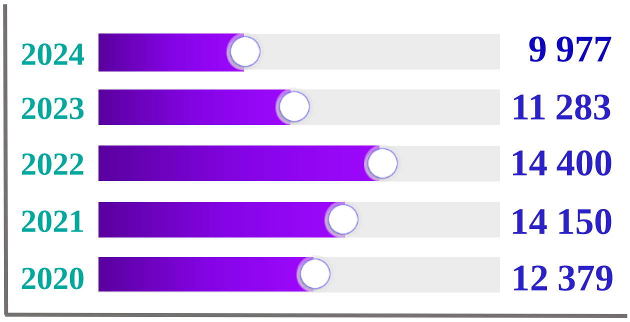

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

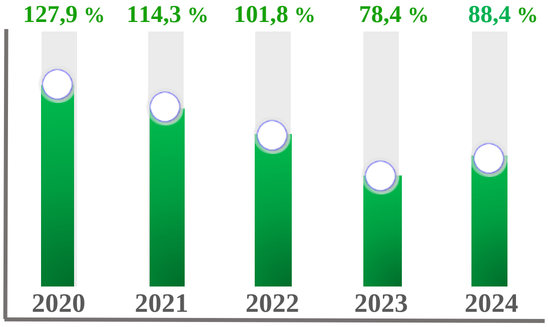

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 900

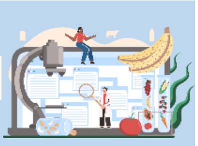

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 292

Sanoat

816

Qurilish

3 831

Savdo

292

Tashish va saqlash

642

Yashash va ovqatlanish

163

Axborot va aloqa

133

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

908

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2024- yil 1- iyul holatiga 9 977 tani tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,4 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 19,0 foiz, sanoat – 12,9 foiz, qurilish – 8,2 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,4 foiz, tashish va saqlash – 2,9 foiz, axborot va aloqa – 1,6 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,4 foiz, boshqa turlari – 9,2 foiz.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 222	Yangiyer sh.	761
Sirdaryo t.	1 253	Sayxunobod t.	749
Boyovut t.	901	Oqoltin t.	710
Mirzaobod t.	886	Xovos t.	607
Sardoba t.	861	Shirin sh.	239
Guliston t.	788		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil yanvar-iyun oylari holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda

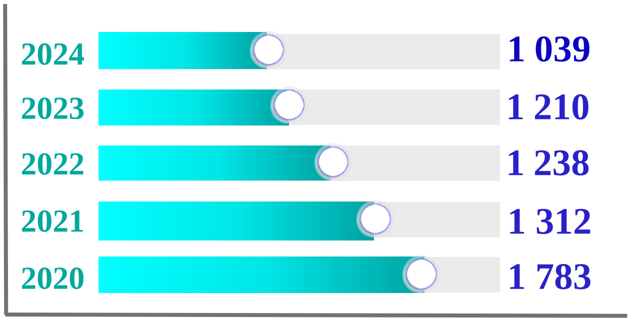

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

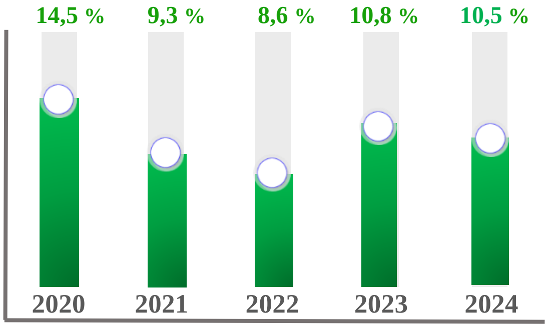

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

211

11,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

169

13,4 %

Sanoat

38

4,7 %

Qurilish

369

9,6 %

Savdo

27

9,2 %

Tashish va saqlash

91

14,2 %

Yashash va ovqatlanish

46

28,4 %

Axborot va aloqa

10

7,6 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

78

8,7 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2024- yilning yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 35,5 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 20,3 foiz, hamda sanoat – 16,3 foizni tashkil etgan.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	212	9,6 %	Boyovut t.	90	10,1 %
Oqoltin t.	127	17,9 %	Xovos t.	68	11,3 %
Mirzaobod t.	112	12,7 %	Sayxunobod t.	68	9,1 %
Sardoba t	97	11,3 %	Yangiyer sh.	64	8,4 %
Guliston t.	94	12,0 %	Shirin sh.	14	5,9 %
Sirdaryo t.	93	7,3 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda

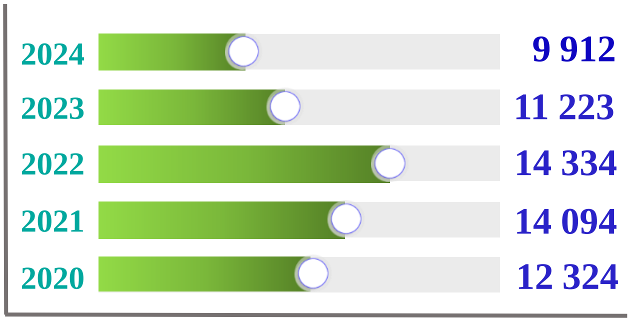

Yillar kesimida o‘sish sur‘ati (foizda)

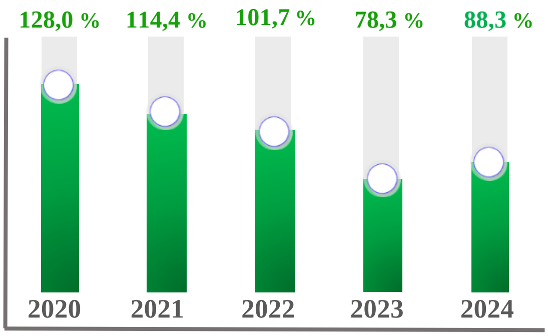

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 893

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 258

Sanoat

812

Qurilish

3 826

Savdo

292

Tashish va saqlash

641

Yashash va ovqatlanish

162

Axborot va aloqa

131

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

897

Boshqa turlar

Hududlar kesimida eng ko‘p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (22,2 foiz), Sirdaryo (12,5 foiz), Boyovut (9,0 foiz) va Mirzaobod (8,9 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 52,6 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 204	Yangiyer sh.	758
Sirdaryo t.	1 240	Sayxunobod t.	744
Boyovut t.	895	Oqoltin t.	709
Mirzaobod t.	879	Xovos t.	603
Sardoba t.	859	Shirin sh.	236
Guliston t.	785		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Sardoba t.	331
Mirzaobod t.	294
Oqoltin t.	289
Sayxunobod t.	235
Gulison t.	177
Boyovut t.	173
Sirdaryo t.	161
Xovos t.	139
Guliston sh.	69
Yangiyer sh.	31
Shirin sh.	17

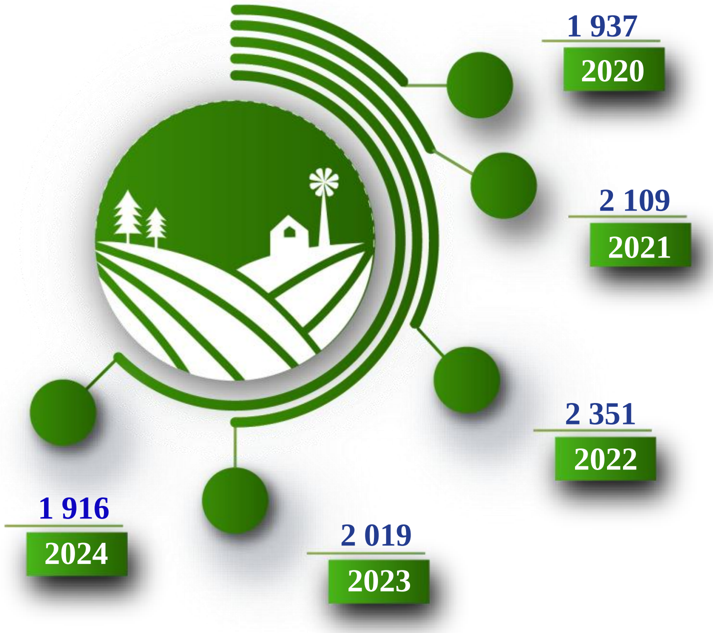

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

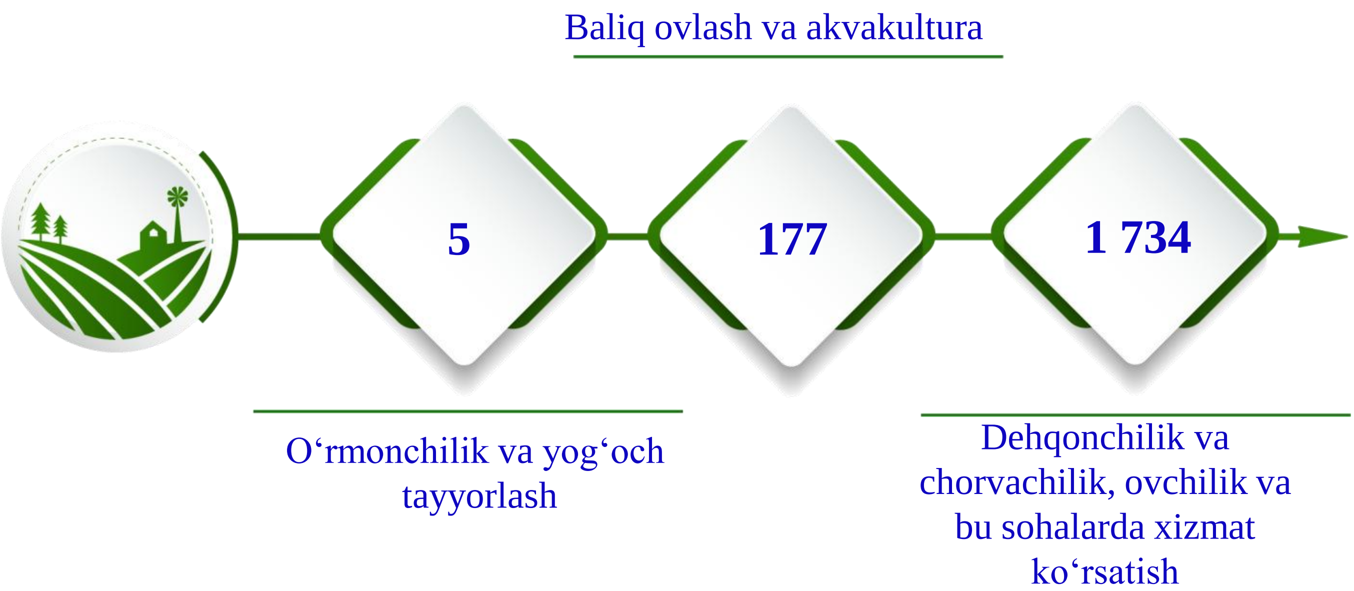

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	239
Sirdaryo t.	223
Boyovut t.	156
Yangiyer sh.	139
Mirzaobod t.	110
Sayxunobod t.	108
Xovos t.	95
Guliston t.	82
Sardoba t.	58
Oqoltin t.	48
Shirin sh.	38

2024	1 296
2023	1 521
2022	2 236
2021	2 213
2020	1 902

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 10,7 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,7 foizini ishlab chiqarish sanoati, 4,8 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,8 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish va 0,7 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash tashkil etgan.

Ishlab chiqarish sanoati	1 202
Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	62
Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	23
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash	9

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	291
Mirzaobod t.	82
Sirdaryo t.	80
Yangiyer sh.	67
Guliston t.	60
Boyovut t.	55
Sayxunobod t.	46
Xovos t.	39
Oqoltin t.	39
Sardoba t.	35
Shirin sh.	32

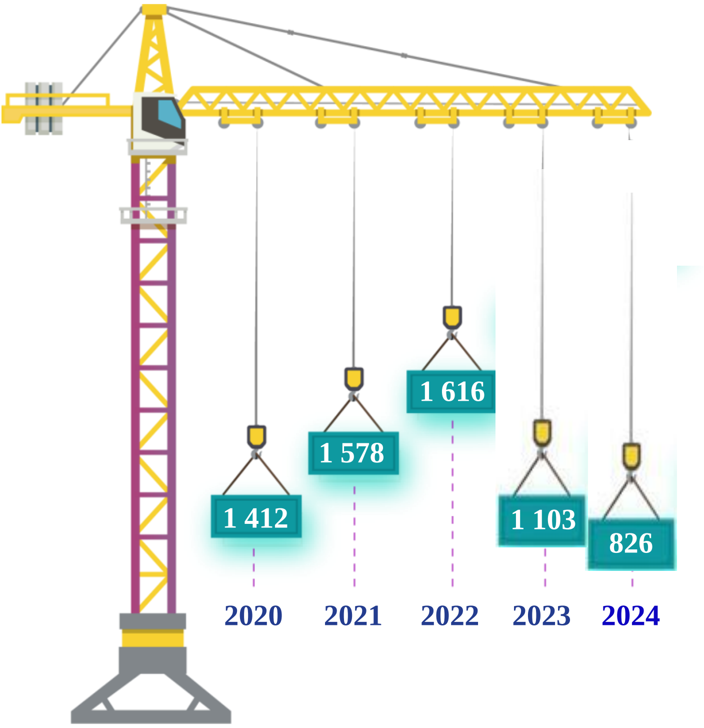

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 50,2 foiz ulushni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 27,1 foiz ulushni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 22,7 foiz ulushni tashkil etdi.

224 Fuqarolik obyektlarini qurish

187 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

415 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	982
Sirdaryo t.	511
Boyovut t.	348
Guliston t.	329
Sardoba t.	329
Yangiyer sh.	306
Mirzaobod t.	264
Sayxunobod t.	232
Oqoltin t.	229
Xovos t.	200
Shirin sh.	101

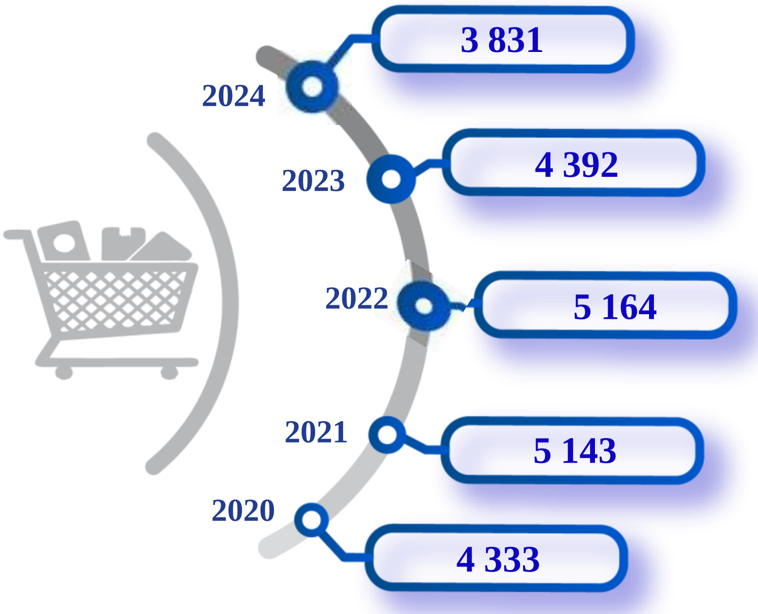

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,9 foizi yoki 3 826 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 63,1 foiz ulushni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 28,2 foiz ulushni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 8,7 foiz ulushni tashkil etdi.

336
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 079
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

2 416
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	159
Sirdaryo t.	80
Yangiyer sh.	67
Boyovut t.	63
Guliston t.	57
Sayxunobod t.	47
Oqoltin t.	44
Sardoba t.	40
Mirzaobod t.	40
Xovos t.	33
Shirin sh.	14

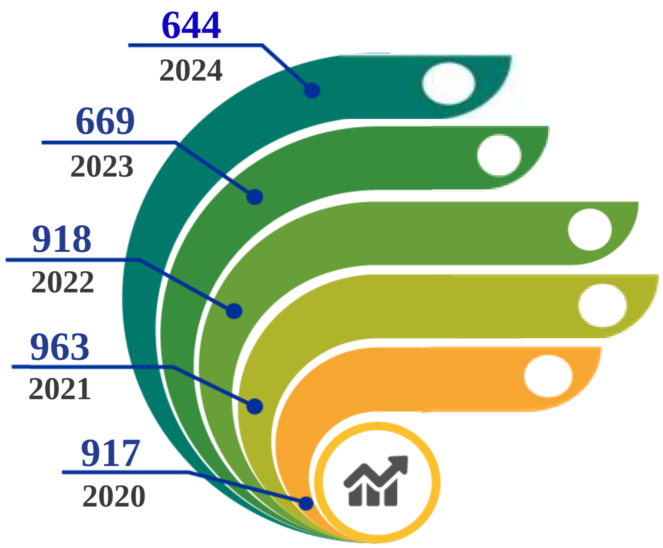

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 644 tani tashkil etdi.

Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 4,5 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 95,5 foiz ulushini tashkil etdi.

29 Yashash bo‘yicha xizmatlar

615 Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	70
Yangiyer sh.	21
Boyovut t.	19
Sirdaryo t.	17
Guliston t.	11
Xovos t.	8
Shirin sh.	7
Sardoba t.	6
Oqoltin t.	6
Mirzaobod t.	6
Sayxunobod t.	4

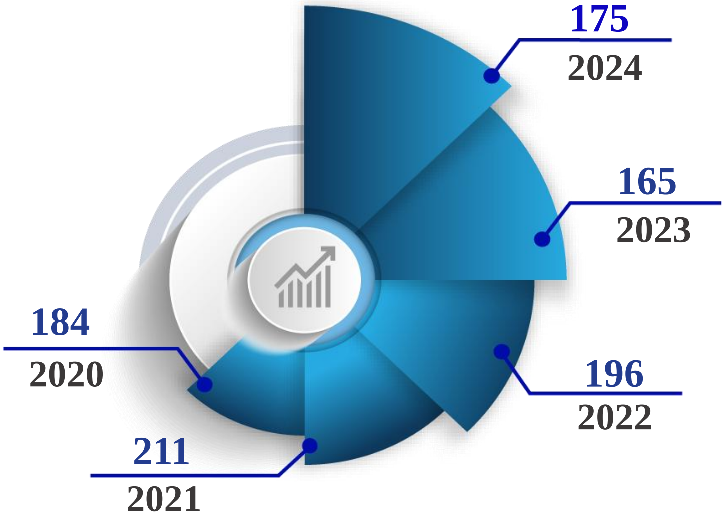

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 22,3 foizini tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 30,9 foizini tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 46,8 foizini tashkil etdi.

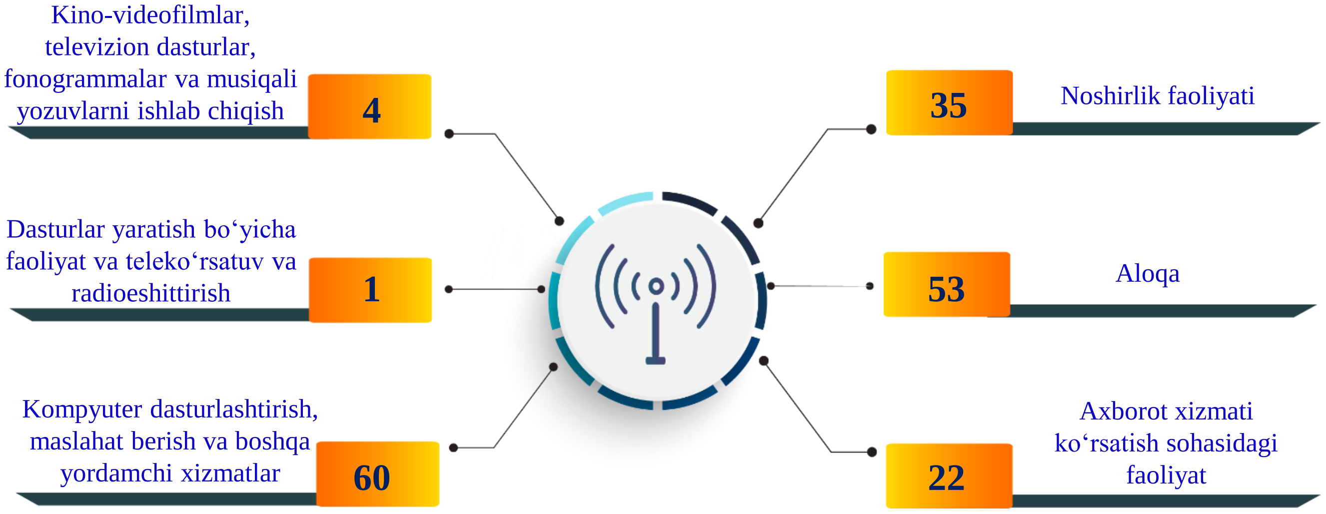

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	82
Sirdaryo t.	33
Yangiyer sh.	20
Guliston t.	8
Sayxunobod t.	8
Sardoba t.	7
Xovos t.	7
Mirzaobod t.	6
Oqoltin t.	6
Boyovut t.	5
Shirin sh.	3

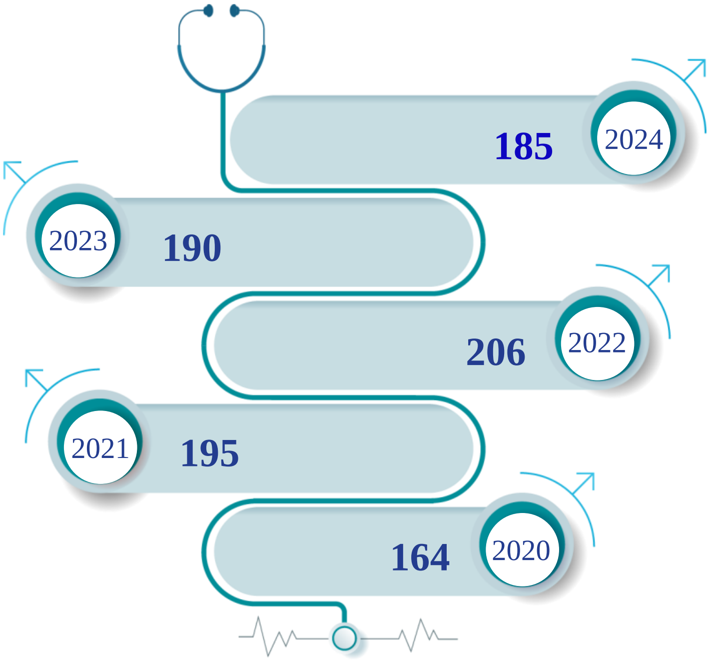

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 133 ta yoki 71,9 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- ushbu sohadagi korxonalar sonining 90,3 foizi sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat yo‘nalishiga to‘g‘ri keladi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,2 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 6,5 foizini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	61
Xovos t.	40
Sirdaryo t.	38
Yangiyer sh.	35
Mirzaobod t.	32
Sayxunobod t.	25
Boyovut t.	21
Guliston t.	13
Oqoltin t.	12
Sardoba t.	9
Shirin sh.	8

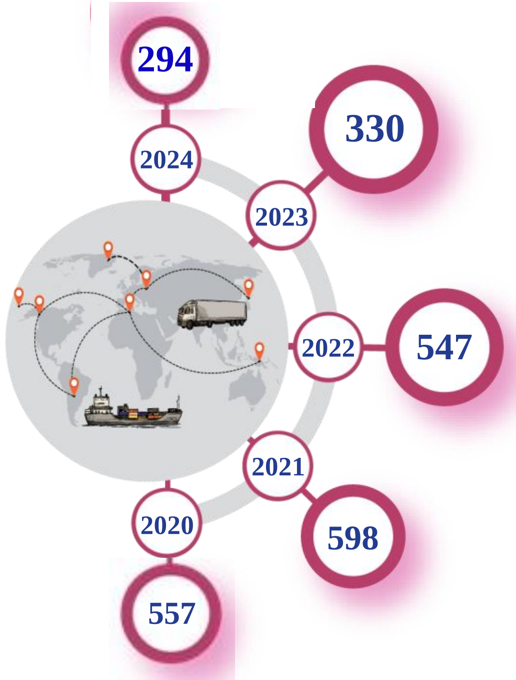

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning 2,4 foiz ulushini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

- quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar tashish va saqlash xizmati yo‘nalishining 72,8 foizni tashkil etdi;
- ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishi 23,8 foizni tashkil etdi;
- pochta va kuryerlik yo‘nalishi 3,4 foizni tashkil etdi;

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni, birlikda

Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi, %

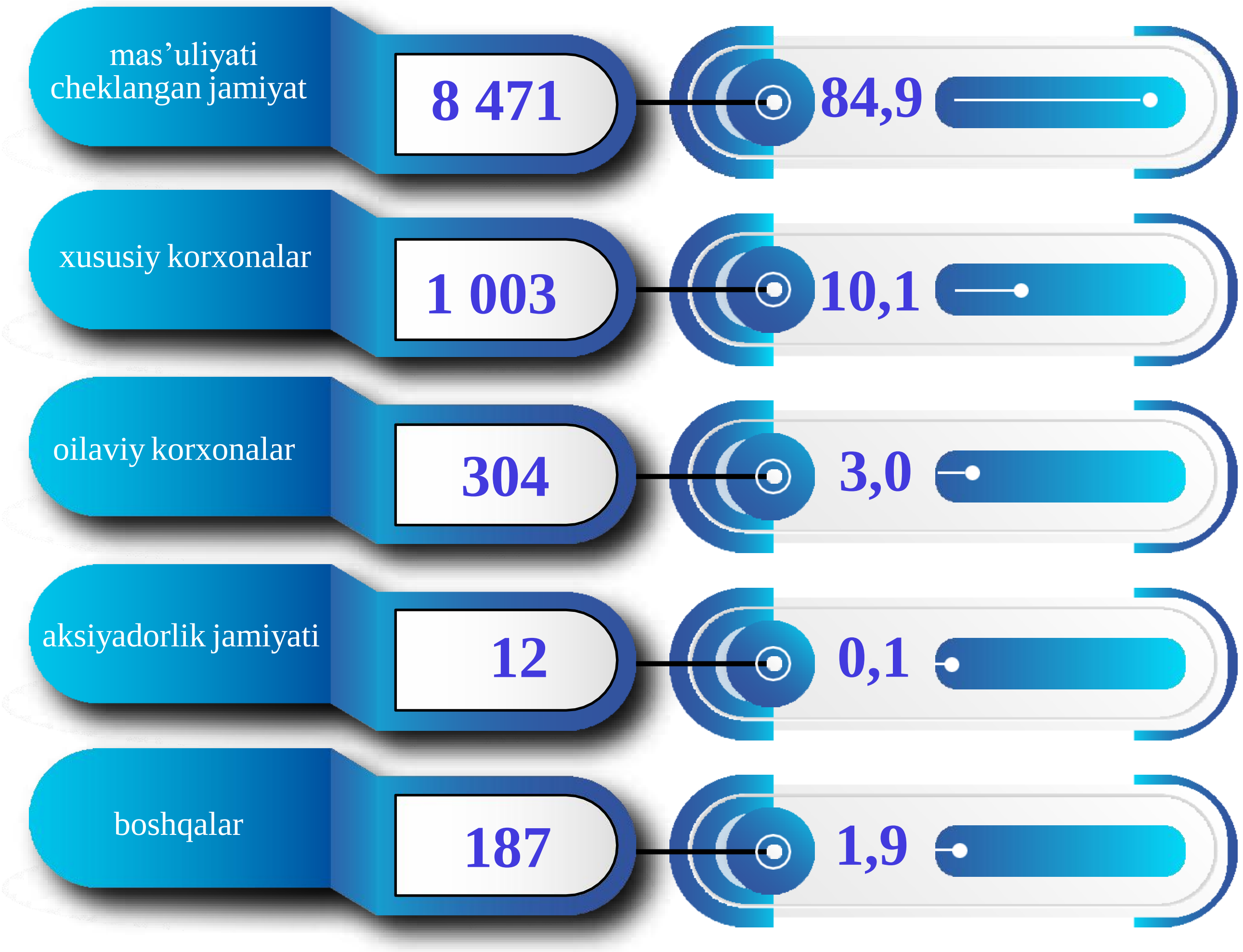

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

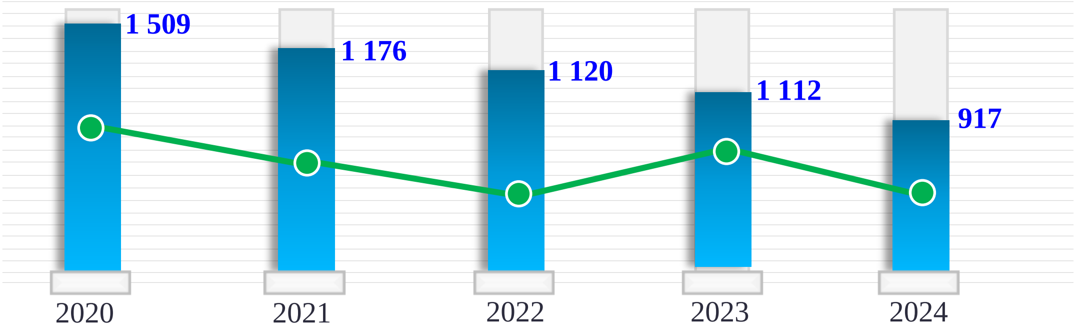

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

197
11,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

120
11,7 %

Sanoat

37
5,2 %

Qurilish

351
10,6 %

Savdo

27
10,0 %

Tashish va saqlash

58
13,6 %

Yashash va ovqatlanish

43
31,9 %

Axborot va aloqa

9
8,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

75
9,6 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	194	10,7 %
Oqoltin t.	124	19,0 %
Sardoba t.	96	12,1 %
Mirzaobod t	92	12,0 %
Sirdaryo t.	86	7,7 %
Guliston t.	71	11,6 %
Boyovut t.	70	9,8 %
Yangiyer sh.	59	8,9 %
Sayxunobod t.	57	9,2 %
Xovos t.	56	10,4 %
Shirin sh.	12	6,2 %

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

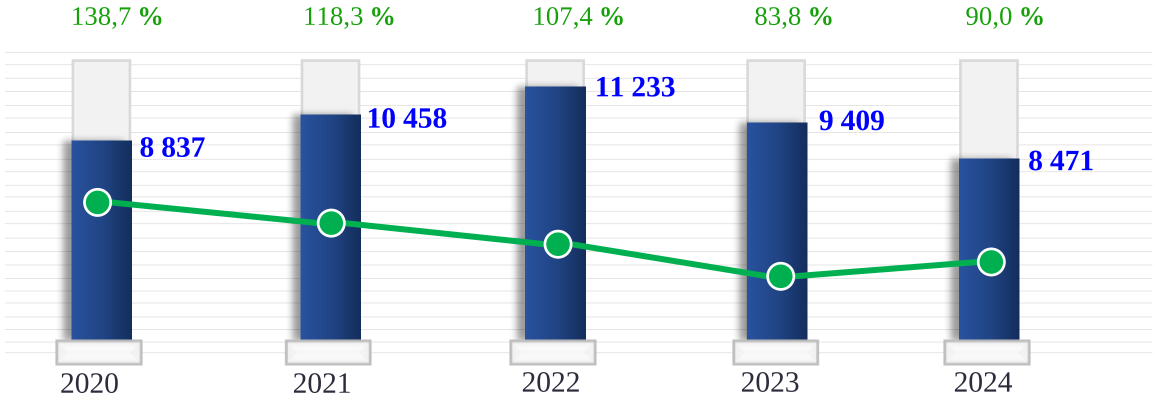

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 9 977 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 8 471 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich savdo – 39,1 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 20,2 foiz hamda sanoat – 12,1 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 806	Oqoltin t.	652
Sirdaryo t.	1 116	Sayxunobod t.	618
Sardoba t.	792	Guliston t.	614
Mirzaobod t.	768	Xovos t.	536
Boyovut t.	711	Shirin sh.	194
Yangiyer sh.	664		

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

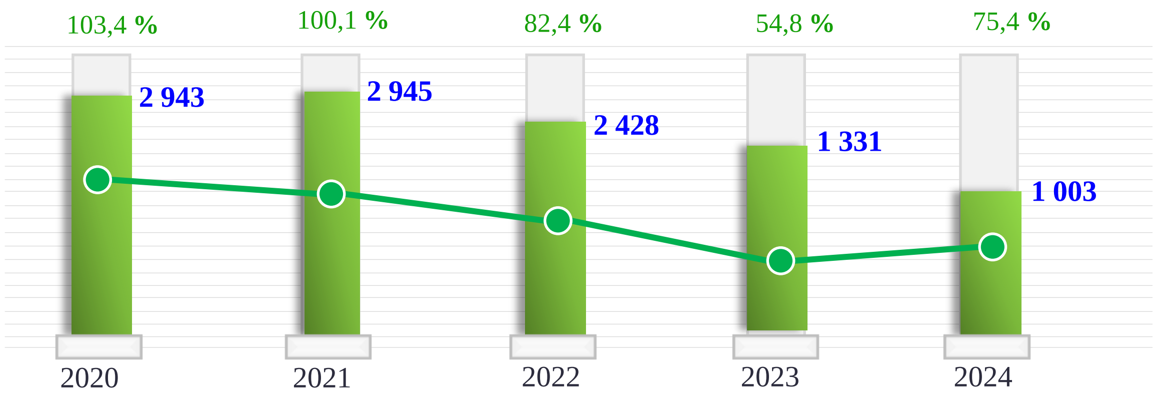

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

82

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

121

Sanoat

91

Qurilish

426

Savdo

20

Tashish va saqlash

119

Yashash va ovqatlanish

19

Axborot va aloqa

29

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

96

Boshqa turlar

2024- yil 1- iyul holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘zaro taqqoslanganda, ikkinchi o‘rinni xususiy korxonalar egallagan bo‘lib, xususiy korxonalarning eng ko‘pi quyidagi hududlarda qayd etilgan; Guliston shahri - 323 ta, Boyovut - 118 ta, Guliston - 102 ta va Sirdaryo tumanlarida - 96 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha esa xususiy korxonalar quyidagicha taqsimlangan; savdo sohasida – 426 ta, sanoat – 121 ta, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida – 119 ta va qurilish sohasida – 91 ta.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	323	Mirzaobod t.	59
Boyovut t.	118	Sardoba t.	42
Guliston t.	102	Oqoltin t.	40
Sirdaryo t.	96	Xovos t.	39
Sayxunobod t.	90	Shirin sh.	29
Yangiyer sh.	65		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

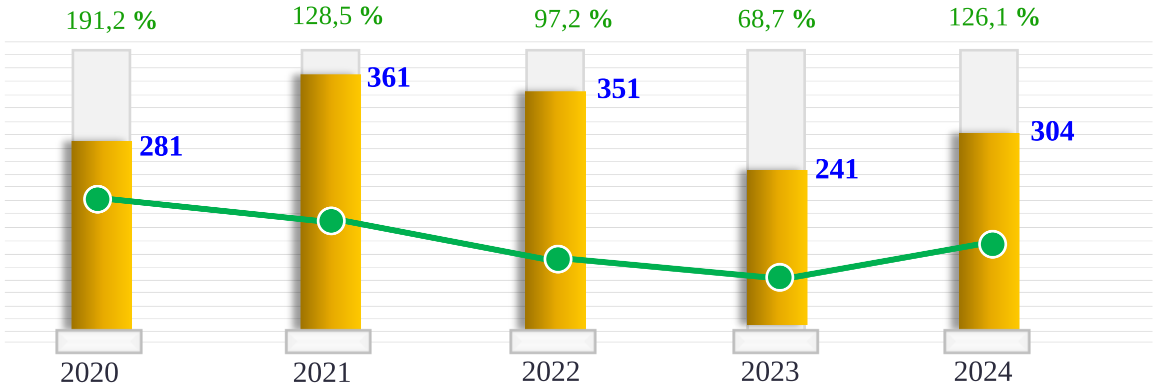

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra 304 ta, 2023- yilning mos davriga nisbatan 63 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 60 tadan 73 taga (o‘sish 13 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasi – 58 tadan 96 taga (o‘sish 38 taga) soningning sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	**63**	Sayxunobod t.	**15**
Boyovut t.	**51**	Xovos t.	**14**
Guliston t.	**51**	Shirin sh.	**13**
Mirzaobod t.	**33**	Oqoltin t.	**10**
Sirdaryo t.	**26**	Sardoba t.	**3**
Yangiyer sh.	**25**		

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni, birlikda

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

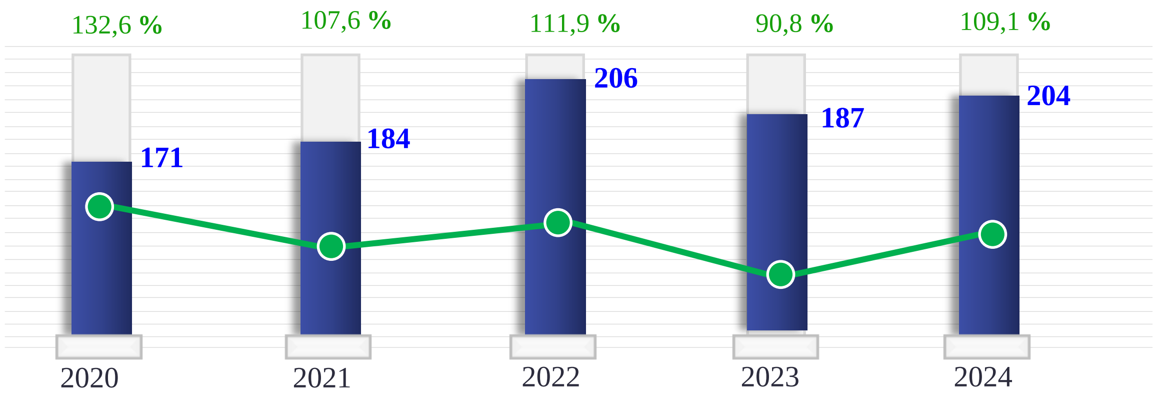

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

32

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

92

Sanoat

5

Qurilish

43

Savdo

5

Tashish va saqlash

1

Yashash va ovqatlanish

14

Axborot va aloqa

2

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

10

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 1,1 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 62 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy soninig 30,4 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 14,7 foiz), Turkiya (ulushi 10,8 foiz), Qozog‘iston (ulushi 9,8 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	58	Guliston t.	9
Guliston sh.	39	Sayxunobod t.	7
Mirzaobod t.	26	Oqoltin t.	7
Yangiyer sh.	25	Shirin sh.	4
Xovos t.	14	Sardoba t.	4
Boyovut t.	11		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Xitoy Xalq Respublikasi	62
Rossiya Federatsiyasi	30
Turkiya Respublikasi	22
Qozog‘iston Respublikasi	20
Afg‘oniston	10
Janubiy Koreya Respublikasi	8
Buyuk Britaniya	6
Eron Islom Respublikasi	4
Boshqa davlatlar	57

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 81 tasi qo‘shma korxonalar, 123 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy va qo'shma korxonalar soni to'g'risida ma'lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo'shma korxonalar
28	Sirdaryo t.	30
26	Guliston sh.	13
13	Mirzaobod t.	13
17	Yangiyer sh.	8
7	Guliston t.	2
9	Boyovut t.	2
6	Sayxunobod t.	1
3	Oqoltin t.	4
1	Sardoba t.	3
12	Xovos t.	2
1	Shirin sh.	3

Mamlakatimizda to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalarni jalb qilish uchun eng qulay investitsiya muhitini yaratish maqsadida iqtisodiyotni liberallashtirish, tadbirkorlik subyektlari faoliyatiga aralashuvni cheklash, litsenziyalash va ruxsat berish tartib-taomillarini qisqartirish va soddalashtirish, investitsiyalardan erkin foydalanishni ta'minlash shuningdek, hududlarda zarur infratuzilmani yaratish bo'yicha keng ko'lamli chora-tadbirlar amalga oshirildi. Natijada har yili xorijiy sarmoya ishtirokidagi korxonalar ko'payib bormoqda.

2024- yil 1- iyul holatiga chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni o'tgan yilning mos davriga nisbatan 17 taga ko'payib, 204 tani tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Faoliyat turi	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	19	13
Sanoat	49	43
Qurilish	2	3
Savdo	30	13
Tashish va saqlash	2	3
Yashash va ovqatlanish		1
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	1	1
Axborot va aloqa	12	2
Boshqa turlar	8	2

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma'lum bir davrda faoliyat ko'rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro'yxatdan o'tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo'lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo'limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida 2024- yil 1- iyul holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: 67 236 70 00